

Varno delo z delovno opremo

www.eu-skladi.si

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI STRUKTURNI IN
INVESTICIJSKI SKLADI
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Zahteve Zakona o varnosti in zdravju pri delu (1)

Delodajalec sme dati v uporabo delovno opremo in druga sredstva za delo delavcem le, če je pridobil:

- potrebno dokumentacijo, ki zagotavlja njihovo skladnost z bistvenimi zdravstvenimi in varnostnimi zahtevami za sredstva za delo;
- potrebno dokumentacijo po predpisih o varnosti in zdravju pri uporabi sredstev za delo.

Zahteve Zakona o varnosti in zdravju pri delu (2)

Obveznosti delavca pri uporabi delovne opreme:

- v skladu z navodili delodajalca pravilno uporabljati delovno opremo in druga sredstva za delo vključno z varnostnimi napravami;
- v skladu z navodili delodajalca pravilno uporabljati osebno varovalno opremo v skladu z njenim namenom;
- takoj obvestiti delodajalca ali delavce, ki so v izjavi o varnosti z oceno tveganja zadolženi za varnost in zdravje pri delu o vsaki pomanjkljivosti, škodljivosti, okvari ali drugem pojavu, ki bi pri delu lahko ogrozil njegovo zdravje in varnost ali zdravje in varnost drugih oseb;
- sodelovati z delodajalcem in delavci, ki so v izjavi o varnosti z oceno tveganja zadolženi za varnost in zdravje pri delu, dokler se ne vzpostavijo varno delovno okolje in delovne razmere ter izvedejo ukrepi inšpekcije za delo.

Delovna oprema (1)

- Delovna oprema je vsak stroj, aparat, orodje, naprava in druga oprema, ki se uporablja pri delu (brizgalna pištola, stroj za kitanje, brusilka, nož, pomožna razsvetljava ipd.).
- Delovna oprema so npr. tudi orodja z rezili, ki morajo biti vedno brezhibna in ostra, ročaji izpravni, kabli nepoškodovani .

bolha.com

Delovna oprema (2)

- Delodajalec mora zagotoviti, da delovno opremo po namestitvi in pred prvim zagonom, ali po premestitvi na drugo delovno mesto, pregleda pristojna oseba, ki izda potrdilo, iz katerega je razvidno, da je delovna oprema pravilno nameščena in da deluje v skladu s predpisi
- Nevarni deli delovne opreme so ustrezno zavarovani z varovali ali varovalnimi napravami
- Na tveganja, ki jih ni mogoče ustrezno zmanjšati z ukrepi varnega načrtovanja ali s tehničnimi varnostnimi ukrepi je potrebno delavce obvestiti in informirati v obliki opozorilnih nalepk, znakov, navodil. Delavci so usposobljeni za varno delo z delovno opremo in njenimi deli, seznanjeni z navodili za varno delo ter varno čiščenje delovne opreme.

Navodila za varno delo (1)

- Delodajalec mora delavce obveščati o varnem in zdravem delu tako, da izdaja pisna obvestila in navodila. (ZVZD-1)
- Navodila za varno delo so lahko delavcem dostopna na dva načina:
 - ✓ zbirka navodil v obliki dokumentacije zbrane v mapi ali
 - ✓ opozorilo nameščeno na vidnem mestu v bližini delovne opreme
- V primeru, da so navodila arhivirana v mapi, je potrebno delavca posebej seznaniti s konkretnim navodilom seznanjen (podpis).
- Če je navodilo nameščeno v bližini stroja/opreme podpis delavca ni potreben.

Navodila za varno delo (2)

- Določena navodila se lahko pridobi že od proizvajalca delovne opreme, vendar je potrebno ta navodila dopolniti s specifičnostmi delovnega procesa
- Načeloma so v tehnični dokumentaciji delovne opreme s strani proizvajalca navodila za delo že tudi dovolj dobro povzeta, v dokumentu **Navodila za varno delo** pa se določijo še ključni elementi, ki so potrebni za varno delo na specifičnem delovnem mestu.

Navodila za varno delo, Pravilnik o varnosti in zdravju pri uporabi delovne opreme (Ur.l. RS, št. 101/04 in 43/11 – ZVZD-1)

- Delodajalec mora delavce usposobiti za pravilno in varno uporabo delovne opreme s teoretičnim in praktičnim usposabljanjem ter seznanjanjem z nevarnostmi, ki se lahko pojavijo pri uporabi takšne opreme.
- Ustna in pisna navodila delodajalca se nanašajo na:
 - ✓ pogoje, pod katerimi se delovna oprema varno uporablja,
 - ✓ predvidene izredne okoliščine, ki lahko nastopijo pri uporabi delovne opreme in
 - ✓ zaključke, dobljene na podlagi praktičnih izkušenj, pridobljenih pri uporabi delovne opreme.
- Delodajalec mora zagotoviti ustna, in kjer je to primerno, pisna navodila o delovni opremi, ki se uporablja pri delu. Navodila morajo biti delavcem lahko razumljiva.

Dokumentacija, ki mora biti na voljo

- Navodila za uporabo
- Navodila za varno delo
- Izjava o skladnosti, CE oznaka, ki dokazujeta, da naprava/stroj izpolnjuje bistvene zahteve za varnost in zdravje
- Preostala tehnična dokumentacija (elektro shema, navodila za vzdrževanje, navodila za priklop ...)
- Zapisnik s pridobljenim potrdilom o pregledu in preizkusu

Kdaj so potrebni pregledi delovne opreme?

Zagotavljanje pregledov delovne opreme potrebno:

- po namestitvi,
- pred prvim zagonom,
- po premestitvi na drugo delovno mesto,
- periodično na 36 mesecev, če ni drugače določeno

Pregled izvede pristojna oseba, s pridobljenim dovoljenjem za opravljanje strokovnih nalog. Preglednik izda potrdilo, iz katerega je razvidno, da je delovna oprema pravilno nameščena in da deluje v skladu s predpisi.

Seznam preglednikov: naveden na spletni strani Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

Kaj delamo narobe?

- Iz delovne opreme se odstranjujejo varnostne naprave in varovala, da bi se delo hitreje opravilo
- ne odpravijo se pomanjkljivosti, ki jih pregledniki ugotovijo pri pregledu in preizkusu delovne opreme
- ne izvajajo se redni pregledi
- uporablja se delovno opremo, za katero od proizvajalca ali dobavitelja delodajalci niso pridobili potrebne dokumentacije, kot je izjava o skladnosti, navodila proizvajalca in tehnična dokumentacija
- na delovni opremi ali v bližini ni nameščenih opozoril in navodil v delavcu razumljivem jeziku
- neurejeni dostopi do glavnih stikal, do izklopov v sili
- pomanjkljivo označevanje v času izvajanja vzdrževalnih del

HVALA ZA POZORNOST

Združenje delodajalcev obrti in podjetnikov Slovenije
Celovška 71, 1000 Ljubljana
www.zdops.si